

KATHAR **ve** **KATHARİZM**

*Engisizyonun Sapkın İlan Ettiği ve
Yokettiđi İlk Kurbanları*

Kenan Kolday

KENAN KOLDAY

Kurumsal yönetici, yaşam koçu, yazar, konuşmacı, eğitmen
www.kenankolday.com

1975 yılında İzmir’de Dünya’ya geldi. Özel İzmir Amerikan Koleji’nden mezun olduktan sonra 1998 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü’nü bitirdi. Planlama Mühendisi olarak başladığı iş hayatında 3 yabancı menşeli global firmanın İzmir’de kuruluşuna üst düzey yönetici olarak liderlik etti. 2018 yılında çalıştığı Fortune 500 firmasından gelen teklifle Amerika’ya taşındı.

“Ben kimim?”, “neden buradayım?”, “nereden geldim, nereye gidiyorum?” diye 9 yaşından itibaren hayatı ve kendini sorgulayarak başladığı hakikat arayışını **parapsikoloji, ruhsal öğretiler, Doğu felsefesi ve Klasik Batı felsefesi, ezoterizm, karşılaştırmalı teoloji, sembolizm, mistisizm, Tasavvuf, strateji ve liderlik, kişisel gelişim ve psikoloji** gibi farklı alanlardaki uzun süreli araştırmaları ve çalışmaları ile sürdürmektedir.

Bir **Adler** koçu olan Kenan Kolday, **“kendini geliştirmek ve daha iyi bir Dünya için insanların hayatında olumlu fark yaratmak”** vizyonuyla 2010 yılından itibaren hem sosyal ve hem de iş hayatında 2000 saat koçluk ve mentörlük yaptı, 80’den fazla inanç, bilim, felsefeyi birleştiren eğitim ve seminer verdi.

Milliyet Blog, Blogspot, Medium ve Felsefe Taşı Dergisi’nde **“Kendini Bil”** temasıyla yazdığı 500’den fazla blog makalesinden sonra 2017 Aralık ayında yayınlanan **“Ruhun Kozmik Yolculuğu”** adlı ruhsal gelişim kitabıyla, 2019 Aralık ayında yayınlanan **“Ruhu olan Robot”** adlı yapay zekayı konu alan ezoterik bilimkurgu romanıyla ve **“Mutluluk Nedir?”, “Uzlaşmaz Zıtlıkların Birlikteliği”, “Kadın Aşk’tır, Aşk Can’dır”** adlı e-kitaplarıyla hobi olarak yazarlık yaşamına devam etmektedir.

Halen liderlik ve ruhsallığı birleştiren bir liderlik kitabı ile yayınladığı ezoterik bilimkurgu romanı Ruhu Olan Robot’un devamı niteliğindeki yeni bir roman üstünde çalışmaktadır.

“16 Mart 1244 sabahı, Montsegur şatosundaki 225 Kathar, engizisyonun önünde diz çöküp dinlerini reddetmektense, istisnasız, ateşte yanarak ölümü seçtiler. Şatodan çıkmadan önce, son bir kez birbirlerine sarılarak vedalaştılar. Karı kocalar ayrıldı, çocuklar ebeveynleriyle öpüşüp koklaştı ve Bertrand Marti önde, Montsegur mağlupları kaleden başları dik çıktılar. İki yüz Kathar şövalyesi, kadınıyla, kızanıyla, gökyüzüne bir isyan gibi yükselen tepenin dibinde kurulan ateşten çembere tek bir vücut gibi yürüdüler. Haçlı ordularının gümüş zırlı silahşörleri başlarını öne eğdiler, askerler büyülenmiş gibiydiler. Haçlı seferinin başını çeken, tilki gibi kurnaz Narbonne Piskoposu havadaki hayranlık kokusunu sezdi. Ölüme gidenlere en az bir fire verdiremezse eğer, bu inanılmaz manzaranın bir miras gibi, asırlarca babadan oğla anlatılacağını anladı. Son bir umutla, gerilmiş bir yay gibi fırladı yerinden, koştı ve Katharlarla ateş çemberi arasında durdu:

— *Durun, durun diyorum size! Bir kez daha düşünün. Aranızda cayan yok mu hiç mezhebinden? Engizisyonun kararına rağmen ben, bir şans daha veriyorum nedamet getirenlere!*

Katharlar duymadılar. Katharlar durmadılar. Kafilenin önünde yürüyen “Kusursuzlar”dan Bertrand d'en Marti, bambaşka bir suale cevap verir gibi gülümsedi:

— *Biz hepimiz kardeşlik!”*

İnsanlık olarak 6000 yıllık bilinen tarihimizde ulaştığımız medeniyet seviyesine öyle kolay gelmedik. Sadece güzel günlerden geçerek gelmedik. Henüz emekleme seviyesinde olan medeniyetimize ait **özgürlük, hürriyet, eşitlik, adalet** gibi kavramlara birçok mücadeleler neticesinde ulaşabildik.

Hakikate giden birçok yol var. Ve maalesef her yol kendi yolunu en iyi, en doğru ve en güzel gördüğü için tarih sadece köleliğe karşı değil düşünce, fikir, inanç özgürlükleri için de birçok mücadelenin örnekleriyle dolu.

Tarihe sadece anlık olarak bakmak da yeterli olmuyor. **Hegel**'in dediği gibi insanlığın tarih içindeki gelişimine **diyalektik** olarak bakınca her bir yeni fikrin ve çeşitliliğin bir sonraki ilerleme adımlarının meyvesini verdiğini görüyoruz.

Ancak dünya çağında herkes için özgürlük ve eşitliğin temelleri olan bu kavramlara henüz güzel Dünyamızın az bir kısmında ulaşılabilmiş için işimiz devam ediyor. Kadim yazıtlarda bahsedilen **Altın Çağ belki de hakikatın nuru tüm dünyaya yayıldığı ve farklılıklar sorun değil zenginlik olarak görüldüğü zaman tesis edilecek.** Kim bilir?

Evet sevgili dostlar.

Bu sefer sizlere modern dünyamızdaki medeniyet ideallerinin temellerinin atılması sırasında verilen çok değerli bir mücadeleden bahsedeceğim. Bunun için şimdi Katolik Kilisesi'nin bir zamanlar sapkınlık olarak nitelendirdiği ve üstlerine Haçlı Ordusu göndererek 35 yıl süren bir katliam ile tarihin tozlu sayfalarına gömdüğü Katharları ve onların inanç sistemlerini inceleyeceğiz.

Bu hüznü son nedense bana **Sokrates'in Ölümü**'nü hatırlatır. Antik Yunan'da Atina sokaklarında dolaşp bir ebenin çocuk doğurtması gibi insanlara kendi fikirlerini buldurtarak hakikatı arayan ve aratan Sokrates'in de ölümü, baldıran zehiri içerek intihar etmesiyle olmuş. Kendisini Yunan devletini ve sürü insanını rahatsız eden bir at sineği gibi gören Sokrates de metanetle ve korkmadan, isterse sevenleri tarafından kaçırılabilceğini bir hapisanede kendisine verilen cezaya Katharlar gibi yürümüştü. Ve hatta yanındaki öğrencileri üzülürken onları teselli bile etmiştir.

Katharlar da aynı bu tür bir iman ve metanetle kendilerine sunulan ateşle ölüme sevinçle gittiler. Çünkü artık ten kafeslerinden kurtulup ruhları ölümsüzleşecekti. Öğretileri onları sonsuzluğa taşıyacaktı.

MS 12nci yy'da Güney Fransa'da Languedoc adlı bir bölgedeyiz. Sözü edilen çevre, öncelikle Fransa'nın güneyindeki **Languedoc** bölgesidir. Ancak Katharlar sadece bu bölgede değil, doğusunda yer alan Provence bölgesi ile İtalya'nın kuzeyine doğru olan yörelerde, ayrıca Pireneler boyunca batıda da görülmüştü.

Oralarda yaşayan halk, "**Oc**" diye anılan, kendilerine özgü bir dil konuşurdu. Zaten **Fransızca'da Languedoc, "Oc dili" anlamına geliyor** ve Fransızcada eskiden "**Occitanie**" denirdi; yani Türkçesiyle... "**Oksitanya**".

Türkçede Oksitanya olarak da anılan **Languedoc'un tarihsel başkenti Toulouse**, günümüzde Fransa'nın önemli il merkezlerinden biriydi. Bir zamanlar Fransa Krallığı'na bağlı olmayan "**Toulouse Kontluğu**"nun Orta Çağda da bölge ekonomisi ve kültürünün başını çektiğini görürüz. Bu durum, bölgenin ikinci önemli kenti "**Montpellier**" için de geçerliydi. Bu iki kent, gerek teknik gerekse kültür bakımından dönemin katı inançlı ve fakir Avrupasından çok öndeydi.

Languedoc 12nci yy'da kendi dillerini konuşan, Papalık hükümlerinin geçmediği, İspanya'daki özgür kültürel ortam ile etkileşimiyle özgür düşünce ve kültürel zenginliğin paylaşıldığı, güven ve barış ortamının sağlandığı özel bir bölgeydi.

Katharlar, "Albililer" olarak da anılır. Ancak bu yanlıştır. Zira, Languedoc'taki "**Albi**" adlı kasabada yaşayan halkın büyük çoğunluğu bir zamanlar Kathar inancını ve yaşam tarzını benimsemiştir ama Kathar inancı ilk kez Albi'de doğmadı.

Tekrar bu coğrafyaya geri dönersek, şimdi Katharların neden bu bölgede yaşadıkları sorusunun cevabını arayalım...

Oksitanya, **8nci yy** başlarında Müslümanlığın yayılması sürecinde **İspanya'da** kurulan **Endülüs Emevi Devleti** sayesinde İslamiyet'in Hristiyanlık ile etkileşime girdiği o zamana göre özel bir bölgeydi. Ta ki, İspanya'da Aragon kralı Ferdinand ile Kastilya kraliçesi 1 nci İsaabel'in evlenerek ordularını birleştirmesi ile Hristiyanların bölgede daha da güçlenmesi ve Yahudilerle Müslümanları Endülüs'ten çıkarmasına dek... Zira benzer bozulma ve geriye

gişi durum Katharların tarihten silindiği **35 yıl** süren kanlı ve vahşi katliamdan sonra Katolik Kilisesi'nin hakim olmasıyla Güney Fransa'da da yaşandı.

Bu **200-300** yıllık bu kısa dönemde İspanya **Sufizm, Kabala ve Hristiyan öğretilerinin karşılıklı etkileşimde olduğu bir bölge** oldu. Bu etkileşimin sebebi Emevilerin bölgedeki Hristiyan ve Yahudi halkı dinlerinde serbest bırakmış olmalarıydı. Bu özgür ortamda **Kordoba bir kültür merkezi** haline gelmişti. Orta Doğu ve özellikle Basra ve Horasan bölgelerinde yeşeren kültürel zenginlik ve etkişelim, Mısır'daki **Hermetik felsefe** ile karşılaşarak İspanya bölgesinde o dönemin çok ötesinde bir gelişim ortamı hazırlıyordu. **İbni Arabi** gibi mistikler, **İbni İdrisi** gibi coğrafyacılar, **İbni Gabriel, İbni Tufayl, İbni Rüşd** ve **Maimonides** gibi filozoflar Kordoba'da yetiştiler

İşte böyle bir bölgede 11nci yy'da Avrupa'nın batısında Katolik Kilisesi'nin dogmatik yapısından farklı inanç sistemleri yeşermeye başladı. **Bir nevi Rönesans döneminin ön provası** mahiyetinde yeşeren bu inanç sistemlerinden birisi de **Katharcılık**'tı.

"**Temiz ruhlular**" anlamına gelen Kathar kelimesi, Yunanca "**Katarsis**"ten gelir. **Arınma** olarak da bilinen katarsis, özünde ruhani başkalaşmayı, hatta bunun için bazen boyut değiştirmeyi de anlatmaktadır. Yani bir nevi Antik Yunan'da **ruhun ölümsüzlüğüne** işaret eder.

Katharlar gerçek Hristiyanlığı kendilerinin yaşadığını düşünerek kimseye zararları dokunmadan, Katolik inancına sahip Hristiyanları hor görmeden ve onlara karışmadan, Hristiyanlığa da karşı çıkmadan Katolik inancına sahip Hristiyanlar ve diğer inanç sahipleriyle aynı kasabalarda yaşadılar, ancak sadece düşünsel farklılıkları bile Katolik Kilisesi için ciddi bir tehlike oluşturdu. Ve böylece **tarihte Avrupa'ya ilk Haçlı Seferi olduğu da yazılan Albi seferi Güney Fransa'daki Katharlar'a yönelik yapıldı.**

Olaylar yayılan Kathacılık karşısında Katolik Kilisesi'nin uzlaşma çabaları sonucu **1204 -1206** yılları arasında **Languedoc şehrinde** halka açık bir dizi **münazara** yapılmasıyla başlar. Tartışma ve müzakerelerde Katharlar açık biçimde üstün konumdadırlar. Katharlar'ın kitlesel desteğini, doktrinsel yetkinliğini ve Languedoc aristokrasisinin politik desteğini gören Kilise, Katharlar'ı tasfiye etmenin küçük çaplı bir haçlı seferini gerektirdiğine kanaat

getirir. Kısa bir süre sonra da haçlı seferi kadar geniş kapsamlı olmasa da bir din savaşı yaşanır.

1100'lü yıllarda İspanya ve İtalya gibi ülkelerde henüz ulusal birlik sağlanmamıştı. Fransa, Paris'te Versailles Sarayı'nda oturan bir kral tarafından yönetiliyordu. Krala bağlı senyörler de taşrada egemendi. Asıl önemli ve etkili güç ise Roma'da oturan Papa ile onun yönetimindeki Katolik Kilisesi'ydi. Krallar da tüm senyörler de Kilise'nin koymuş olduğu kuralları uygulamak zorundaydı. Bunu da bir bölge baş piskoposu sağlardı.

Papa II. Innocent Fransa Kralı'na bağlı kuzeyli derebeylerini Haçlı Seferine çağırarak Albi Bölgesi üstüne ordu gönderir. **1209** yılında Kuzey Avrupa'dan **30.000 kişilik şövalyeler ve piyadelerden** oluşan bir Haçlı Ordusu şimdiki Güney Fransa olarak bilinen Pirene dağlarının eteklerine indiler. **Arnaud Amaury** komutasındaki haçlılar, **12 Temmuz 1209'da Beziers Kalesi**'ni kuşattılar. Beziers senyörleri ve halkı, Katharları haçlı ordularına teslim etmeyeceklerini bildirince, kente karşı taş üstünde taş kalmayacak bir saldırı düzenlemesi emri verildi. 22 Temmuz günü, Beziers kalesi düştü. Sağ kalan silahsız kent halkı, onlara destek olan Yahudisi, Katoliği de içinde olmak üzere çoluk çocuk genç yaşlı kadın erkek Kathar bir katedrale sığındı.

Haçlı askerleri katedrale de saldırırlar. Ancak bir sorun vardır: O kalabalığın arasında kim Kathar, kim Hristiyan, nasıl ayırt edeceklerdir. Kılıçlarından kan damlayan kuzeyli Baronlar, Başpapaz'ın huzurunda diz vurup sordular:

"Kathar sapkınları çoluk çocuk Biziers katedraline sığınmış. Onları korumak isteyen halk, Katoliğiyle, Yahudisiyle aralarına karışmış, Tanrının kullarını şeytana tapanlardan nasıl ayıracağız Peder?"

Katharlar üstüne haçlı seferlerini Roma adına yöneten Başpapaz Arnaud Amaury Papa III. Innocentius'a yazdığı mektubunda da belirttiği gibi yanıtladı:

-"Hepsini öldürün. Tanrı kendi kullarını ayırır.""

Haçlı Ordusu o gün 20,000 insanı çoluk çocuk genç yaşlı kadın erkek demeden kılıçtan geçirdi. Kalan bir avuç çoluk, çocuk, yaşlı, kadın ve onlara destek olan Katolik ve Yahudi'yi de bir katedralde yakıp yok etti. Bu katliamda bazı askerle her öldürdükleri insandan sonra haç çıkararak korkularına rağmen öldürmeye devam etmişler.

1229 yılında Güney bölgesi tam anlamıyla teslim alınır. 1230 yılında Katharlar'ı tümüyle yok etmek amacıyla Engizisyon mahkemelerinin kurulmasının ardından Katharlar Pirene dağlarına, kale duvarlarının ardına çekilirler. "**Güvenli dağ**" anlamına gelen **Montsegur**'daki en büyük ve en iyi korunan Kathar kalesinin **1244** yılında düşmesiyle birlikte **225 Kathar şövalyesi** kalenin önünde yakılan büyük ateşte yakılırlar. Montsegur Kalesi'nde kalan kadın ve çocuklar ise sonraki nesiller sorun çıkarmasın diye teslim olan Kathar Şövalyeleri'nde verilen söze rağmen komutan **Hugues des Arcis**'in emri ile kılıçtan geçirilir.

1244 yılına kadar Avrupa'da etkili olan Katharcılığın bu tarihten itibaren giderek etkinliğini yitirdiği söylenebilir. Yine de bu inancın **1320**'li yıllara kadar İtalya'nın bazı bölgelerinde gizlice var olmaya devam ettiği bilinmektedir

Kilise 35 yıl süren bu katliama asker bulabilmek için katılanlara cennet vaadi vermişti. Bu o kadar etkiliydi ki, katil, psikopat demeden birçok asker katıldı. Hatta savaştan dönenlerin bazıları ülkelerinde tekrar günah işledikleri için orduya katılarak tekrar arınmaya çalıştılar.

Peki neydi bu Katharların üstüne böylesine büyük bir Haçlı Ordusu'nu gönderen neden? Sebep neydi? Neydi onları böylesine günahkar yapan...

Şimdi de buna bir bakalım dostlar.

Yüzyıllarca unutulmuş durumda kalan Kathar öğretisi, 20.yy'da ünlü reenkarnasyon araştırmacısı İngiliz psikiyatrist **Dr. Arthur Guirdham**'ın araştırmalarıyla yeniden gündeme getirilmiştir.

Her ne kadar Katolik Kilisesi tarafından sapkın olarak adlandırılırsalar da, kendilerini iyi birer Hristiyan olarak görmekteydiler ve hem Tanrı'ya hem de

H.z.İsa'ya inanıyorlardı. Ancak baba, oğul, kutsal ruh üçlemesine karşı çıkıyorlardı. H.z.İsa'yı Tanrı'nın elçisi olarak kabul etmelerine karşın, mucizelerine ve kurtarıcı olduğuna inanmıyorlardı. Çünkü, Katharlara göre Tanrı ile insan arasına kimse giremezdi. H.z.İsa'yi Tanrı'nın oğlu değil, seçkin bir inisiye olarak görüyorlardı.

Tanrı ile insan arasında aracı kabul etmediklerinden puta, haça, tapmayı reddediyorlardı. Bu yüzden de ikonalara ve haca tapmazlardı. Belli bir yöne doğru durmayı ve haç gibi bir şeye bakmayı anlamsız bulurlardı. Bu yüzden de toplu âyinlerinde bir çember (daire) biçiminde oturur, birbirlerine bakarlardı. Bu âyinlerde gerek tek tek gerekse hep bir arada olmak üzere, günümüzde "meditasyon" olarak anılan türde bir uygulamaları vardı. Bu âyinlerin belli bir günü, belli bir saati de yoktu. Ne zaman ve nasıl gerekirse o zaman ve öyle yapılırdı.

Kathar inancına göre Dünya'da düalite (ikilem) ilkesi geçerlidir. İyi ve kötünün dengesinden oluşan dualizme inanırlardı. Zıt güçler birbirleriyle etkileşir ve dinamik dengeye otururlardı. Dünya'da şeytanın egemenliği hüküm sürdüğünden, Dünya yaşamı ötesinde bir cehennemden söz etmeye gerek yoktur. Cehennem bizzat yeryüzündedir.

Kötülüğün kaynağı bedensel istekler, maddi hırslardır. Ruhun dünya vi kurtuluşa ermesi için pek çok defa bedenlenmesi gerekir. Ruh ölümsüzdür, beden ise geçicidir. Ruhun kurtuluşunu maddi bağlardan kopma yoluyla aramak gerekir. Nefis terbiyesi ruhun kurtuluş sürecini hızlandırıcı bir yoldur. Bunu sağlayana "**kusursuz**" denirdi. Kusursuzlar aynı zamanda yön gösterici runai liderlerdi. Ancak din yönetiminde hiyerarşik bir yapıları yoktu.

Consolamentum isimli bir ayin kitapları vardı. Katharların Hıristiyanlıkta öteden beri kullanılanlardan hayli farklı bir öğreti ve buna ilişkin bir tür âyin kitabıydı. Gerek bu kitaba gerekse bu kitap uyarınca yapılan ritüel uygulamaya "Consolamentum" denir. **Consolamentum "kutsama" ya da "avunma" demektir. Consolamentum'daki ritüelden geçirilen bir kişi "arınmış" olmaz; inancı güçlenir ve ruhunu kötülüklerden arındırma yolunda hız kazanır.** Ancak böyle bir kişi, kendisini özverili ve olağanüstü düzeyde çaba gerektiren zor bir yaşama hazırlamak durumundadır.

Consolamentum'un iki işlevi vardı: Bunlardan biri Katharlar arasında yetkinliğe geçecek olan kişinin inisyasyonunu sağlamak, diğeri de bedenini bu dünyada

bırakarak kendisini bir başka doğuşa hazırlamak üzere ayrılacak olanı avutmak ya da onu güle güle gitmesi için uğurlamak. Bu nedenle de Consolamentum, özellikle ölmek üzere olan ya da büyük olasılıkla ölmesi söz konusu olabilecek bir kişiye okunurdu. Öyle sanılmasına karşın o kişi ölmezse ne olurdu? İşte o zaman bir zorunluluk doğardı. Bir kez Consolamentum'u almış olup da ölmemiş kişi, bundan sonraki yaşamını kendini dine adayarak sürdürmek zorundaydı.

Gnosis'ten çok “**gnosis**” üzerinden yaşanan consolamentum (avuntu, teselli) üzerinde durduğundan Katharcılığın tam anlamıyla “**Gnostik**” bir akım olduğu söylenemez. Bu akıma göre kişiyi selamete götürecektir olan “gnosis” değil, avuntudur. Çünkü ancak gnosis'e ulaşan kişi bu dünyanın şeytanın yarattığı olduğunu ve bu dünyaya ait olmadığını farkına varabilir, bu kavrayışa ulaşmadan da zaten avunmak gerekli ya da mümkün değildir. Katharcılığın ilk çağların Gnostisizmiyle çok fazla ortak noktası vardır.

Katharların kendi etnik topluluklarında sınıf yoktu. Kadın ile erkeği her alanda eşit tutarlardı. Katolik Kilisesi, bu tutumu da “uygunsuz” olarak nitelendirmekteydi. Topluluklarında bir hiyerarşi veya lider yoktu. Sadece bir din adamı olmak isteyenlerin geçtiği 3 yıl süren özel bir eğitim ve Consolamentum ayini sonrasında inisiye olan “Kusursuzların” ruhani liderlikleri vardı.

Uzun saçlı, az beslenmiş, temiz ama basit giysiler giyen soluk yüzlü ama müthiş inançlı bu ‘kusursuz’lar sufiler gibi insanlara sonsuz iyiliği, güzelliği öğretmek için uğraşırlardı. Oksitanya halkı onlara müthiş saygı duyarlardı. Ancak kusursuz mertebesine varmamış Kathar inananları, yaşamın her tür olanağını kullanırdı. Evlenir, çocuk sahibi olur, et yiyebilirdi. Yetkinler bu olanaklardan yararlanamazdı. Evlenemez, hatta cinsel ilişkiye de giremez, et ve diğer hayvansal besinleri yiyemezlerdi. Bu din görevlileri kadın ya da erkek de olabilirdi.

Özgürlük ve eşitlik en temel haklardır. Kölelik diye bir şey yoktu. Her canlının hayatı önemli ve kusaldı ve **hiçbir canlıyı öldürmezlerdi.** Ölüm cezasına karşı olan Kathar öğretisi, topluluk üyelerinde biri elini kana buladığında onu ömrünün geri kalan bölümünü ‘kusursuz’luğa adayarak geçirmek zorunlu tutuyordu. Eğer bu koşulları kabul etmiyorlarsa birey özgür iradesiyle topluluktan çıkar ve istediği yere gidebilirdi.

Çalışmak en büyük tapınmaktı. Hayattan kopmak ve inzivaya çekilmek yerine, çalışır ihtiyaçlarını karşılardı. Ancak mal ve mülk edinimi yoktu. Şeyh Bedrettin ve benzeri ekollerde olduğu gibi **ortak mal paylaşımı** vardı. İsa'nın dediği gibi, mal mülk edinme kaygısı kaçınılması gereken nefsanî bir kaygıydı onlar için.

Katharlara olan güven o denli büyüktü ki dönemin derebeyleri sorun çıkarmadıkları için onlardan çok memnundular. Hatta toplum içinde birisinin söylediği yalan ayıplandığında **“ben Kathar mıyım ki yalan söylemeyeyim”** bile denilecek kadar Katharlar **düşüncesi, sözü ve eylemi bir insanlardı.** Katharlar **ne olursa olsun kötü düşünmüyor, olumsuz bir davranış içinde bulunmuyorlardı. Bir nevi Tasavvuf'taki veliler gibi inançlarını ve söylediklerini her an, her yerde hal etmeye çalışıyorlardı.**

Özgürlük, eşitlik, ortak mal paylaşımı, Katolik Kilisesi'nden farklı olarak İsa'yı Tanrı'nın oğlu olarak görmemek onları Papa'nın hedefi haline getirdi. Papa'nın ilk çağırdığı Haçlı Seferi ilgi görmedi. Ancak sonrasında katılacak askerlere cennetin vaad edilmesi ve Kuzeyli derebeylerin ekonomik çıkarlar dolayısıyla Güney Fransa'da fırsat ve toprak edinme imkanı görmeleri Haçlı Seferi'ni başlattı. Yani kapitalist bir unsur olmasıyla sefer başladı.

Bir diğer soru da Kathar inancının nereden geldiğidir?

İlginçtir ki, Kathar inanç sisteminde **Manicilik** izlerine de rastlanmaktadır. **3nci yy'da Manes** tarafından kurulan Manicilik **Pers İmparatorluğu** egemenliği döneminde yeşermiş ve özellikle 5nci yy'da Roma İmparatorluğu'nda hızla yayılan Hristiyanlığa ciddi bir rakip olmuştur. Bu yüzden Hristiyanlar Maniciliğin yayılmasını önlemek için ciddi çabalar gösterdiler. Manicilik Mezopotamya ve İran düalizmi üstüne temellenen ve Budizm ile Hristiyanlıktan da alıntılan yapmış olan arada bir inanç sistemiydi. İyi-kötü, aydınlık-karanlık gibi dualist unsurları bir din sistemine sokan Zerdüş'tün öğretisi Manicilikte tamamlanmıştı.

Katharlar ilk defa **1143 yılında Köln'de** tanınmaları ile birlikte tarih kayıtlarına da girmişler. Onları etkileyen ise **Bogomiller** olmuştu.

864 yılında Hristiyanlık, 1nci Bulgar Devleti'nin resmi dini olmuştu ancak Bulgaristan'da eski pagan inancı ve daha önceden mevcut diğer inançlar

varlığını uzun süre korumuştur. Çoğu putperest olan ve gerek soyut Tanrı inancını gerekse **teslis** doktrinini benimsemeyen Bulgar halkı çok tanrılı inançlarını tamamen terk etmedi. Sürdürülen eski inançların ve Bulgaristan dışında mevcut olup bu devirde ülkeye akın eden birtakım inançların yanı sıra; daha önce var olmayan birtakım yeni inanç ve gruplar da ortaya çıkmıştır. Sonradan Bogomilizm olarak adlandırılacak hareket de bu dönemde ortaya çıkan dinsel gruplardan biridir.

Çar Petro devrinde savaşlar, yoksulluk ve sürekli göç nedeniyle yaşam koşulları ağırlaşan köylülerin feodal yönetime duydukları tepki sonucu **Bulgaristan'da Bogomil adlı köy papazı önderliğinde** yeni bir dini hareket doğdu. Bogomiller, resmi Hıristiyan kilisesinin görüşlerini reddediyor; Ortodoks ruhban sınıfına karşı çıkıyorlardı. Lüks hayatı, özel mülkiyet edinmeyi ve içki içmeyi reddetmekteydiler. Dünyayı kötülüğün sembolü olan şeytanın yarattığına inanıyor; Tevrat'ı kabul etmiyor, Meryem'i kutsal kabul etmiyorlar; kilise ayinlerini protesto ediyorlardı. İkonalara ve haça saygı göstermedikleri gibi Ortodoks ve Katolik kiliselerini "şeytanın mabetleri" olarak isimlendirmekteydiler.

Devrin İstanbul Patriği tarafından "**Maniheizm ile Paulusçuluk'la karışımı**" olarak tarif edilen akım, köylüler arasında hızla yayıldı. Bu akımı benimseyenler ağır zulme uğradılar. Pek çokları yurtlarından sürgün edildi; mallarına ve mülklerine el konuldu; önderlerinin dilleri kesildi; ateşli taraftarları ise kitaplarla birlikte diri diri ateşe atıldı. Bu baskıların doğal sonucu olarak **Bogomiller, Bosna, Hersek ve Dalmaçya'ya göç ettiler**. Oradan da özellikle günümüzdeki Fransa'nın güneyi ile İspanya'nın kuzeyine yayılmıştır. Dolayısıyla Katharların bundan büyük ölçüde esinlenmiş oymaları, akla çok yakın düşüyor. Fransa'da Katharizm, İtalya'da Patarizm, Balkanlarda ve Makendonya'da Bogomilizm diye anılan bu öğretiyi Batı Anadolu'dan İngiltere'ye kadar geniş bir coğrafyayı iki yüzyıl etkilemiştir.

Bu kaderi paylaşanlar sadece Katharlar, Bogomiller ve Manes değildi...

Güzel Anadolumuz tarihin her anında medeniyetlerin bu topraklarda geçişlerine, yükseliş ve yıkılmalarına sahne olmuş. Balkanlar'daki özgürlük akımları ve Anadolu'nun kültürlerin geçiş yolları üstünde olmasından dolayı **Manicilik ve Mitraizm** gibi Roma'yı ve Hristiyanlığı sarsan inanç sistemleri

etkisinde Anadolu'da **Aydın'da Şeyh Bedrettin** isyanının olması bizleri şaşırtmamalı. Hatta Mine Saulnier adlı bir Türk araştırmacı-yazar, (**Mine G. Kırıkkanat**) "**Gülün Öteki Adı**" adlı kitabında, ortak mülkiyeti savunan Şeyh Bedrettin'in Kathar öğretisinden esinlendiğini ileri sürer.

Özellikle 15. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu Fetret Devri sırasında desteklediği Musa Çelebi'ye verdiği destek ve çağdaş sosyalizm uygulamalarını çağrıştıran yönetim yöntemleriyle bilinmektedir. Şeyh Bedrettin İslâm tasavvufunun **Vahdet-i Vücut** öğretisine mensup Osmanlı mutasavvıfı, filozofu ve kazaskeri Şeyh Bedreddin İsyanı diye bilinen dini ve siyasi ayaklanmanın lideriydi.

İlginçtir ki, **Aydın Ortaklar** bölgesinde aynı onlar da Katharlara benzer bir toplum oluşturmuşlardı. Ortak mal paylaşımı, kadın ve erkek eşitliği gibi kavramlar açısından aynı düşünceleri paylaşıyorlardı. Şeyh Bedrettin konusu tek başına ayrı bir kitap konusu olduğu için burada fazla değinmeyeceğim. Ancak şunu söyleyebilirim ki, ortak mal paylaşımı, kadın-erkek eşitliği, cennet-cehennem inancının olmaması, dünyada cennetin tesis edilmesi için ortak çalılmanın ibadet sayılması gibi kavramlar bu özgürlük hareketlerinin ortak paydası olmuştur. Arka planda hep inanç özgürlüğü ve özgürlüklerin kendilerince yaşanması vardı.

Hristiyanlığın kurulmasından sonra **Gnostikler** de aynı şeyleri yaşadılar. **Gnostisizm, Antik Mısır ezoterizmini, Antik Yunan ezoterizmini (Platon, Pisagor), İbrani geleneklerini, Zerdüşçülüğü**, bazı Doğu geleneklerini ve dinlerini, Hristiyanlığı **eklektik** bir tutumla sentezleyen, birçok tarikâtın benimsediği mistik felsefeye verilen genel addır.

Gnostisizm'in ocağı, bu felsefenin oluşumunda muhtemelen büyük rol oynamış değerli el yazmalarının bulunduğu, antik çağın en büyük kütüphanesine sahip olan **İskenderiye** kentiydi. Buradaki okullarda M.S. 1 ve 2. yüzyıllarda okutulan gnostisizmi Kilise hep sapkın bir yol olarak görmüş ve göstermiştir. Gnostisizm ise Hristiyan dogmatizmine akılcılık yaklaşımını benimseyerek karşı koymuştur. Örneğin, Gnostikler İsa Peygamber'in Tanrı'nın oğlu olmadığını savunmuşlardır. Ayrıca İsa Peygamber'in çarmıha çakılmadığını ileri sürmüşlerdir.

Gnostiklerin ilkeleri şunlardı...

1. Hakikatlere ulaşabilmede dinler yetersizdir.
2. Hakiki bilgiler, yani hakikate ait ya da hakikate yakın bilgiler ancak ruhsal ve psişik gelişim yoluyla edinilebilir.
3. Ruh ölümsüzdür. Ruh dünya yaşamında bir tür hapisane yaşamı geçirmektedir.
4. Gerçek olan, fiziksel dünya yaşamı değil, ruhsal yaşamdır.
5. Dünya düalite ilkesinin geçerli olduğu bir gelişim ortamıdır.
6. Ruhsal gelişim yolunda en önemli bilgi kaynaklarından biri ruhsal alemde ruhsal irtibatlarla alınabilecek yüksek bilgiler içeren tebliğlerdir ki, bunlar ruhsal bakımdan seçkin insanlara verilir.

Kuşadası'nın hemen biraz açığındaki **Samos Adası**'nda doğan ve **Thales**'ten etkilenerek hakikati arayış yolculuğuna çıkan **Pisagor**, 22 yıl **Osiris madetleri** ve 12 yıl **Kalde mabedlerinde** toplam **34 yıl** geçirdikten sonra İtalya Kroton'da kendi okulunu kurdu. Filozofların devleti yönetmesinin küçük ve başarılı bir örneğini verdiği bu çabaları okula giremediği için Pisagorculara bilenen Silon önderliğindeki hareketle yıkıldı ve Pisagorcular yine ateşe kurban edildi.

1940'larda Kumran'da ortaya çıkarılan **Nag Hammadi Papirüsleri** ile varlıkları ortaya çıkan **Esseniler** de benzer sıkıntıları çektiler. Hatta Esseniler arasında yetiştiği Lut Gölü yakınında **Kumran**'da bulunan el yazmalarında yazılan **Hz.İsa** da kendi öğretisini yaymak için binbir mücadele ve acılar çekti. Ve en sonunda çarmıha gerildi.

Aristo akıl hocası olduğu **Büyük İskender**'in ölümü sonrası korkarak bugünkü Assos şehrine kaçtı ve 3 yıl orada kaldı.

16ncı yy'da **Protestanlığın** doğuşuna gebe olan olaylarda **Martin Luther**'in yaşadıkları da benzerdi. Kilisenin Hz.İsa'nın ilk ve saf öğretisinden uzaklaştığını savunarak, İncil'i ilk defa Almancaya çevirdi ve sade vatandaşın kendi dilinde eskiden din adamlarınının tekelinde olan Hristiyanlık öğretisini bizzat kendilerinin öğrenmesini ve düşüncelerini sağladı. O kadar etkili olmuştu ki, Protestanlığın kuruluşunu sağladı.

Daha niceleri sayılabilir. Ancak görülecektir ki tarihin gelişiminde diyalektik olarak gelişen olaylar bizleri ve medeniyetimizi bugünkü konumuna getirmiş.

Diyalektik olarak gelişen her akım bir sonraki akımının tohumlarını ekmiş ve bu böyle devam etmiş. **Termodinamiğin 2nci ilkesi olan Entropi** burada bir önceki bilinen ve oturmuş düzenin statükosunu bozarak birilerini rahatsız etmiş ve sonra yeni akıma karşı savaşlar çıkmış. Bu akım bir süre sonra palazlanınca kendisinden sonra çıkan yenisine aynı savaşı açmış; sanki kendi tarihlerini unutmuş gibi. Aslında öyle de olmuş.

Koastan düzene ve düzenden kaosa geçişlerin döngüsü olan bir dünyada yaşıyoruz. Kadim **Vedik öğreti** bunu **Brahma'nın Geceleri ve Gündüzleri** kavramı ile mutlak yaradanın bile bir döngüsellik içinde aynı kuantum parçacıklarını bir an var olup, yol olmaları gibi açıklamış. Bunu tarihsel lineer çizgiye koyunca da diyalektik gelişimi gösteren bir sinüs eğrisi ortaya çıkıyor.

Her bir yeni bakış açısının nasıl hırpalandığı ve zülme uğradığını gördükçe **din ve siyaset tartışmamak** kuralının ne denli doğru olduğunu görüyorum. Dünyada 7 milyar insanız ve bu da 7 milyar farklı bakış açısı demek. Bakış açısı her şey demek, çünkü insanın tutum ve davranışlarını temelden etkiliyor. Kişiliğini etkiliyor. İnsanın özellikle çocuklukta 0-7 yaş döneminde karakterinin %80'ini oluşturan **değerler, izlenimler, kısıtlayıcı inançlar, inançlar**, vb her insanın kişiliğinde farklı gelişiyor ve o yüzden de **herkes kendine göre haklı**. O zaman Hz.Mevlana'nın dediği gibi **"sen bensen, ben sensem, bu kavgaya ne gerek?"**

Keşke dünyada kavga olmasa diye düşünülebilir ama kavgayı evrendeki dualite kavramının yeryüzündeki bir izdüşümü olarak ele alırsak ne olur...?

Evrende dualite olmasa teklik olurdu ve o zaman her şey **big bang**'ten sonraki o **big crunch** denilen sona doğru çekilirdi. Her şey tekilliğe geri dönerdi. **Dualite olmasa evren de olmaz**. Dualite olduğu sürece benim **yaşamın sarkacı** dediğim şey hayatımız ve Dünyamızda var olacak. Demiyorum ki savaşlar vs kötü şeyler olacak. Ama diyorum ki **hayat hiçbir zaman hep ama hep pespembe ve mutluluk dolu olmayacak**. Hayat sinüs eğrisi gibi iniş çıkışlarla yaşanacak. Hayatta iyi varsa kötülük de olacak. Sıcak varsa soğuk da olacak. Doğru varsa yanlış da olacak. Ve güzellik varsa çirkinlik de olacak.

O zaman yapabileceğimiz tek bir şey var dostlar...

Hayat sarkacı bazen az bazen çok bizleri sarsarken bizler içsel sarkacımızı dengede tutmak ile sorumluyuz. İnsanın içsel sarkacı mutlak dengede olamaz. O mutlak nokta sadece Allah'a mahsus. Sonlu ve beşer olan insan ise minimum içsel salınımı yakalarsa benim bilgelik aralığı dediğim alanda olur. Bu da ancak hayat sarkacı bizi sarstığında içeride aklın özgürlüğüne metanetle sahip çıkarak etkilenmeyerek mümkün bence. Veyahut hayatın sarkacı bizi bir sörfçünün en büyük dalgayı yakaladığı o zirve anı gibi desteklediği zaman da ölçülü bir şekilde kendimizi unutmadan ilerleyerek olur. Bazen hayat sarkacı bizi yıkar ve o zaman da yerden toprakla kalkacağız. Bazen de **bir şövalye gibi bir elimizde kılıç diğer elimizde kalem ile MÜCADELE edeceğiz.** Kalemi dirayetli çabalarımıza yoldaş eyleyeceğiz. Mücadele demiyorum, mücahede diyorum; çünkü **mücahede aşk ve erdem ile yapılan bir mücadeledir.** Ve bazen de bir şövalye gibi tüm insanların iyiliği, faydası ve güzelliği adına onlar için yiğitçe mücahede edeceğiz.

Fakat her şey **farklılıkların kabulünde saklı** sevgili dostlar. Farklılıkların kabulü ve **çeşitlilikteki zenginlik** tekamülün ilk basamaklarını sunuyor bizlere. Bu yol **önce farklılıklara tolere ederek ve sonra farklılıkları zenginlik olarak kabul etmekle yani hoşgörmekle** oluyor. Ve en sonunda dualist bir dünyada yaşamaya rağmen **zıtları birleyerek, tevhid** ile düşünüp, konuşup ve davranabilirsek o zaman mücahede edecek şey kalmıyor. Çünkü savaş veya mücadele veya mücahede, zıtlar varsa olur. **Zıt yoksa mücadeleye ne gerek?**

O zaman henüz bebek ve erken çocukluk dönemlerinde edindiğimiz paradigmalarımızı bir yana bırakıp hayata bakış açımızı değiştireceğiz. **Cehalet ve yobazlık, dogma ve taassub, düşkünlük, batıl ve boş inançlar, kibir, şehvet (aşırı istek), kıskançlık, açgözlülük, nefret ve kin, oburluk, ihtiras, yalan ve dedikodu, iftira, yargılamak, suçlamak, kötülemek** gibi kişiliğimizi bozan ve bizleri erdemli yaşamaktan alı koyan unsurlardan uzak duracağız.

Evet dostlar, Katharlardan nerelere geldik....

Özetle Katharlar da kendi yollarında gidiyorlardı ve kimseye bir zorlama, baskıları yoktu. Tek istedikleri kimseye dokunmadan ve onlara dokunulmadan **fikir, düşünce, davranış, inanç özgürlüklerine sahip olmaktı.** Ancak farklılıkların kabul edilmemesi ve risk görülmesi üst erdemleri hal etmiş bu

insanların Engizisyon orduları tarafından kurban edilmeleriyle sonuçlanmış. Aslında onlar da diğerleri gibi hakikatı arıyorlar ve bulabildikleri kadar uyguluyorlardı.

Eğer Yüce Allah farklılıklara izin vermese, insanların ona ulaşmasına farklı yollarla izin vermese, bunca farklı görüş, düşünce ve inanç ortaya çıkar mıydı dostlarım?

Hayat bir deneyim tiyatrosu sanki ve herkes için Ulu Yaradan'a çıkan yollar var. Bazıları bilim ile çıkar, bazıları din ile, bazıları simya ile, bazıları felsefe ile... Ama yollar hep vardır ve oradadır. Aslında hakikat da tek ve biz insanların beşeri algıları ve anlamlandırma ve etiketleri farklılıkları getiriyor. Çünkü sonlu ve beşer olan, sonsuz, bütün ve mutlak olanı tamamen anlayamıyor.

O yüzden **her şey bir teori aslında ve her teoriye saygı duymak lazım...** Yeter ki her teori diğerine var olması için izin versin ve yaşam hakkı tanınsın. Bir teori ancak insanlara zarar verdiği zaman, iyilik, güzellik ve doğruluktan saptığı zaman DUR denilsin. Ama bu da o kadar zor ki, çünkü iyilik, güzellik ve doğru da insanlara, kültürlere, ırklara, cinsiyetlere, yaşa, tecrübeye, hallere ve durumlara göre değişiyor. O yüzden düşünelim ve var olalım. Aklımızın özgürlüğüne sahip çikalım. Aklımızın önderliğinde sezgilerimiz ile en büyük pusulamız olan vicdanımıza kulak verelim.

Kaynaklar...

Hristiyanlığın Lanetlileri ya da Günah Yaşamın Günahkarları KATHARLAR,
Esat Korkmaz, Demos Yayınları

VITRIOL Yeni, Çağın Şafağı, Arda Öngören & Berk Yüksel, Altın Kitapları

Ezoterik Doktrinler Tarihi, Cihangir Gener,

Abrakadabra, Berk Yülsel,

<http://blog.milliyet.com.tr/katharlar--kathar-sovalyeleri-nden-seyh-bedrettin-yigitlerine-ortaklarin-esit-bir-dunya-dusun/Blog/?BlogNo=439017>

http://tr.wikipedia.org/wiki/End%C3%BCI%C3%BCs_Emev%C3%AE_Devleti

<http://blog.milliyet.com.tr/katharlar/Blog/?BlogNo=143884>

http://tr.wikipedia.org/wiki/Ha%C3%A7I%C4%B1_Seferleri#Avrupa.E2.80.99da_Ha.C3.A7I.C4.B1_Seferleri

<http://tr.m.wikipedia.org/wiki/Katharizm>

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Bogomilizm>